

Standard wymagań – egzamin mistrzowski

dla zawodu
ZŁOTNIK-JUBILER

Kod z klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy	Kod z klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
731306	-

Egzamin przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne

etap teoretyczny: odbywa się w dwóch częściach : pisemnej i ustnej:

1. w części pisemnej kandydat udziela odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:
 - rachunkowość zawodowa
 - dokumentacja działalności gospodarczej
 - rysunek zawodowy
 - zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
 - podstawowe zasady ochrony środowiska
 - podstawowe przepisy prawa pracy
 - podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem
 - podstawy psychologii i pedagogiki
 - metodyka nauczania
2. część ustna polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na pytania z zakresu następujących tematów:
 - technologia
 - maszynoznawstwo
 - materiałoznawstwo

Zadania do etapu praktycznego i pytania do etapu teoretycznego przygotowywane są na podstawie standardu wymagań ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego
(Ustawa o rzemiośle z dnia 22 marca 1989 r.

tekst jednolity: Dz. U. z 2002r Nr 112, poz. 979, z późn. zm. Dz. U. z 2003 Nr 137, poz. 1304)

Zawód: złotnik-jubiler

I. Etap teoretyczny (część pisemna i ustna) egzaminu obejmuje:

Zakres wiadomości i umiejętności właściwych dla klasyfikacji w zawodzie

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisów, instrukcji, rysunków, szkiców, wykresów, dokumentacji technicznych i technologicznych, a w szczególności:

- 1.1. rozpoznawać rodzaje opraw kamieni jubilerskich oraz znać związki pomiędzy kształtem kamienia, jego szlifem i oprawą;
- 1.2. rozróżniać techniki wykonania wyrobów jubilerskich i złotniczych;
- 1.3. rozróżniać rodzaje szlifów i znać związki pomiędzy kształtem kamienia, a rodzajem szlif;
- 1.4. znać związki chemiczne oraz określać ich zastosowanie w pracach jubilerskich i złotniczych, oraz ich wpływ na kamienie szlachetne i ozdobne;
- 1.5. rozróżniać metody oznaczania prób metali szlachetnych;
- 1.6. rozróżniać rodzaje metali stosowanych w jubilerstwie i złotnictwie oraz określać ich zastosowanie;
- 1.7. rozróżniać substancje pochodzenia organicznego oraz znać ich zastosowanie w złotnictwie i jubilerstwie;
- 1.8. rozróżniać różnego rodzaju kamienie jubilerskie oraz znać ich właściwości fizyczne, chemiczne i optyczne;
- 1.9. znać podstawy projektowania wyrobu jubilerskiego i złotniczego wykorzystaniem tradycyjnych i nowoczesnych technik rysunku i technik malarskich;
- 1.10. rozróżniać wyroby złotnicze i jubilerskie z różnych okresów historycznych;
- 1.11. stosować nazwy, określenia i oznaczenia charakterystyczne dla wyrobów złotniczych i jubilerskich;
- 1.12. zabezpieczać warunki przechowywania i magazynowania materiałów oraz wyrobów złotniczych i jubilerskich.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. dobierać narzędzia i przyrządy do obróbki ręcznej wyrobów jubilerskich i złotniczych;
- 2.2. dobierać przyrządy optyczne do badania kamieni jubilerskich;
- 2.3. dobierać urządzenia mechaniczne i elektryczne do rodzaju czynności jubilerskich i złotniczych;
- 2.4. dobierać przyrządy i urządzenia pomiarowe do badania kamieni i metali stosowanych w złotnictwie i jubilerstwie;
- 2.5. dobierać substancje chemiczne do rodzaju prac jubilerskich i złotniczych;
- 2.6. dobierać z uwzględnieniem właściwości chemicznych i fizycznych, metale szlachetne i nieszlachetne oraz ich stopy do rodzaju prac jubilerskich i złotniczych;
- 2.7. sporządzić kalkulację kosztów wykonania prac złotniczych i jubilerskich na podstawie cennika usług;
- 2.8. sporządzić kalkulacje kosztów wyrobu;
- 2.9. dobierać materiały do wykonania prac jubilerskich i złotniczych stosownie do przedstawionego projektu wyrobu lub usługi.

3. Bezpiecznie wykonywać zadania zawodowe zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska, a w szczególności:

- 3.1. przewidywać skutki niewłaściwej obsługi urządzeń, przyrządów i substancji chemicznych stosowanych w złotnictwie i jubilerstwie oraz dobierać odpowiednie zabezpieczenia;
- 3.2. dobierać odpowiednie środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania prac jubilerskich i złotniczych;
- 3.3. przewidywać zagrożenia dla pracowników i środowiska naturalnego występujące podczas prac jubilerskich i złotniczych;
- 3.4. stosować przepisy obowiązujące podczas wykonywania prac jubilerskich z lotniczych;
- 3.5. przewidywać skutki wynikające z niewłaściwego zabezpieczenia wyrobów oraz stosować metody zabezpieczenia wyrobów przed uszkodzeniem lub zaginięciem;
- 3.6. podjąć działania w przypadku konieczności udzielenia pomocy przedlekarskiej poszkodowanemu w wypadku podczas wykonywania prac jubilerskich i złotniczych.

Zakres wiadomości i umiejętności związanych z zatrudnieniem i działalnością gospodarczą.

Kandydat na mistrza powinien umieć:

1. Czytać ze zrozumieniem informacje przedstawione w formie opisu, instrukcji, tabeli, wykresu, a w szczególności:

- 1.1. rozróżniać podstawowe pojęcia i terminy z obszaru funkcjonowania gospodarki oraz prawa pracy, prawa podatkowego i przepisów regulujących podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej;
- 1.2. rozróżniać dokumenty związane z zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 1.3. identyfikować i analizować informacje dotyczące wymagań i uprawnień pracownika, pracodawcy, bezrobotnego i klienta;
- 1.4. wykorzystywać informacje dotyczące sposobu zarządzania małą firmą i znać zasady organizacji pracy;
- 1.5. znać zasady normowania pracy i systemu płac;
- 1.6. wykorzystywać podstawowe wiadomości dotyczące gospodarki rynkowej;
- 1.7. wypełniać druki rejestracyjne i rozliczeniowe ZUS i deklaracje podatkowe;
- 1.8. korzystać ze źródeł wiedzy ekonomicznej i prawnej;
- 1.9. posiadać wiedzę dotyczącą przepisów określających zatrudnienie i szkolenie praktyczne młodocianych uczniów w zakładzie pracy;
- 1.10. posiadać wiedzę dotyczącą przepisów wynikających z prawa pobierczego.

2. Przetwarzać dane liczbowe i operacyjne, a w szczególności:

- 2.1. analizować informacje związane z podnoszeniem kwalifikacji, poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.2. sporządzać dokumenty związane z poszukiwaniem pracy i zatrudnieniem oraz podejmowaniem i wykonywaniem działalności gospodarczej;
- 2.3. rozróżniać skutki wynikające z nawiązania i rozwiązania stosunku pracy;
- 2.4. dokonywać rozliczeń w zakresie działalności gospodarczej i kosztorysowania wykonywanych prac.

Podstawy psychologii i pedagogiki oraz metodyka nauczania

Kandydat na mistrza powinien posiadać wiadomości i rozumieć procesy a w szczególności:

1. Wyjaśniać i oceniać sytuacje stosując się do opisu zagadnień i problemów w obszarze:

- 1.1. psychologii osobowości:
 - 1.1.1. rozumieć rozwój psychiczny człowieka i czynniki na niego wpływające oraz cechy psychiczne osobowości i jej składniki:
 - charakter i jego cechy, zdolności i uzdolnienia;

- zainteresowania i skłonności;
 - temperament i jego rodzaje.
 - 1.1.2. znać podejście psychologiczne do uczenia się i procesów poznawczych:
 - przetwarzanie informacji – rodzaje pamięci;
 - czynniki indywidualne wpływające na motywację nauczania;
 - czynniki związane z organizacją nauczania.
 - 1.1.3. znać sposoby postępowania i reagowania w sytuacjach trudnych:
 - stres i frustracja;
 - typy sytuacji trudnych;
 - reakcje na sytuacje trudne.
 - 1.2. psychologii rozwojowej i wychowawczej:
 - 1.2.1. posiadać wiedzę nt. okresów rozwojowych;
 - 1.2.2. brać pod uwagę czynniki rozwojowe.
 - 1.3. psychologii pracy:
 - 1.3.1. określać wzajemny wpływ i oddziaływanie w układzie człowiek – praca;
 - 1.3.2. znać etapy dostosowania człowieka do pracy:
 - wprowadzenie do pracy;
 - szkolenie zawodowe i doskonalenie.
- 2. Stosować się do zasad pedagogiki – dydaktyki i metodyki nauczania:**
- 2.1. określać cele nauczania w procesie praktycznej nauki zawodu;
 - 2.2. znać kryteria doboru metod nauczania;
 - 2.3. umieć posługiwać się programem nauczania;
 - 2.4. znać zasady nauczania oraz kontroli i oceny pracy ucznia;
 - 2.5. stosować odpowiednie środki dydaktyczne w procesie kształcenia;
 - 2.6. planować nauczanie wg podstawy programowej kształcenia w zawodzie;
 - 2.7. stosować się do standardów wymagań będących podstawą do przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie;
 - 2.8. dobierać ogniwa i formy organizacyjne pracy dydaktyczno – wychowawczej w kształceniu zawodowym;
 - 2.9. prowadzić dokumentację pedagogiczną w zakładzie szkolącym uczniów.

II. Etap praktyczny – odejmuje zakres umiejętności praktycznych z obszaru kwalifikacji określonych w zawodzie, ujęty w następujących tematach prób pracy.

1. Wykonanie wskazanego wyrobu jubilerskiego zgodnie z zamówieniem.
2. Wykonanie wskazanego kompletu jubilerskiego zgodnie z zamówieniem.

Kandydat powinien umieć:

1. Planować czynności związane z wykonaniem zadania:

- 1.1. sporządzić plan działania;
- 1.2. sporządzić wykaz niezbędnych surowców, materiałów, sprzętu kontrolno-pomiarowego, narzędzi;
- 1.3. wykonać niezbędne obliczenia, rysunki lub szkice pomocnicze.

2. Organizować stanowisko pracy:

- 2.1. zgromadzić i rozmieścić na stanowisku pracy materiały, narzędzia, urządzenia i sprzęt zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej;
- 2.2. sprawdzić stan techniczny: maszyn, urządzeń i sprzętu;
- 2.3. dobrać odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej.

3. Wykonać zadanie egzaminacyjne z zachowaniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i wykazać się umiejętnościami objętymi tematem:

3.1. Wykonanie wskazanego wyrobu lub kompletu jubilerskiego zgodnie z zamówieniem:

- 3.1.1. przygotować materiały do wykonania wyrobu;
- 3.1.2. wykonać elementy wyrobu;
- 3.1.3. obrabiać poszczególne części wyrobu;
- 3.1.4. nadawać właściwy kształt wyrobowi;
- 3.1.5. łączyć elementy wyrobu;
- 3.1.6. wykończyć wyrób,
- 3.1.7. posługiwać się właściwym sprzętem i narzędziami;
- 3.1.8. kontrolować jakość wykonywanych prac;
- 3.1.9. wykonać zadanie w przewidzianym czasie;
- 3.1.10. uporządkować stanowisko pracy, oczyścić narzędzia i urządzenia, rozliczyć materiały, zagospodarować odpady.

4. Prezentować efekt wykonanego zadania:

- 4.1. uzasadnić sposób wykonania zadania;
- 4.2. ocenić jakość wykonanego zadania.

Niezbędne wyposażenie stanowisk do wykonania zadań egzaminacyjnych objętych tematem – wykonanie lub naprawa wskazanego wyrobu jubilerskiego zgodnie z zamówieniem:

Pomieszczenie spełniające wymagania wynikające z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Stół montażowy wyposażony w imadło , oświetlony. Stół przygotowawczy i laboratorium chemiczno-galwaniczne. Narzędzia i pomoce: podstawowy zestaw obróbkowych narzędzi jubilerskich, palnik, maszyna polerska wraz z zestawem past polerskich, walcarka jubilerska, przeciągadło, lupa optyczna. Materiały pomocnicze: kwasy, odczynniki chemiczne, luty, przyrządy galwaniczne z odczynnikiem. Katalogi wyrobów jubilersko-złotniczych. Środki ochrony indywidualnej. Apteczka.